

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: на основі використання найновіших здобутків джерелознавства, історіографії та інших спеціальних галузей історичної науки сформувати розуміння об'єктивних закономірностей та особливостей історичного розвитку українських земель й етногенезу українців, сприяти усвідомленню суті сучасних поглядів на історичні події та явища, сформувати знання про діячів, які суттєво вплинули на український історичний процес, набуття студентами навичок науково-історичного аналізу, виховання високого рівня культури, громадянської відповідальності, національної гідності, патріотизму.

Предмет: вивчення навчальної дисципліни є історія українського народу та української державності впродовж усього періоду їх існування

Завдання: розглянути у загальноєвропейському контексті основні політичні, соціальні, економічні та культурні процеси, що відбувалися на українських землях від найдавніших часів до наших днів

В результаті засвоєння навчального матеріалу студент повинен

знати основні епохи в історії людства та їх хронологію, витоки української нації та її місце у загальнолюдських процесах, перебіг основних подій політичного процесу, його діячів, соціально-економічні зміни, що відбулися на українських землях, основні етапи духовного і культурного життя українського суспільства, біографічні дані про видатних державних, політичних, релігійних представників, діячів культури, освіти і науки, загальні тенденції розвитку українських земель в умовах конкретної історичної епохи. Зміст понять: неолітична революція, грецька колонізація, норманська теорія, літопис, удільні князівства, феодална роздробленість, суспільні стани, козацтво, Гетьманщина, Руїна, інкорпорація, удільне князівство, унія, соціальна структура, шляхта, магнати, бояри, магдебурзьке право, цех, панщина, фільварок, кріпосне право, аграрна реформа, братський рух, протестантизм; національна революція, козацькі літописи, козацьке бароко, українське національне відродження, мануфактура, промисловий переворот, модернізація, політична партія, індустріалізація, колективізація, універсал, націоналізм, Центральна Рада, Українська Держава, ЗУНР, УСРР, СРСР, УРСР,

«пацифікація», УПА, ОУН, січові стрільці, дисидентство, «хрущовська відлига», «застій», перебудова, помаранчева революція, Революція гідності

Заплановані результати навчання: студенти повинні **вміти** оперувати термінологією історичною науки; порівнювати, пояснювати, аналізувати, узагальнювати історичні факти та діяльність історичних осіб, спираючись на здобуті знання, на основі альтернативних поглядів на історичні проблеми; зіставляти історичні події, процеси з періодами (епохами), орієнтуватись у науковій періодизації історії; оцінювати події та діяльність людей в історичному процесі з позиції загальнолюдських цінностей; користуватися категорійно-понятійним апаратом історичної науки, історичними джерелами та довідковими матеріалами з історії України, всесвітньої історії; аргументовано, на основі історичних фактів обстоювати власні погляди на ту чи іншу проблему, толерантно ставитися до протилежних думок, брати участь у дискусіях, виявляти розбіжності в позиціях, критично ставитись до тенденційної інформації; застосовувати одержані знання при вирішенні професійних завдань, організації міжлюдських та міжнаціональних відносин.

Студент набуде компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

ЗК3 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

ЗК6 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Спеціальні компетентності:

СК5 Здатність до формування у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку взаємин з оточенням (предметним, природним, соціальним);

СК8 Здатність до навчання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки;

СК9 Здатність до національно-патріотичного виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста, поваги до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів, народних символів);

СК12 Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку елементарних уявлень про різні види мистецтва та засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності в різних видах мистецтва;

СК15 Здатність до комунікативної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

Програмні результати навчання:

РН6 Формувати моральні цінності у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до морально-етичних норм;

РН9 Визначати завдання, зміст специфічно дитячих видів діяльності (предметно-практичної, ігрової, пізнавальної) та організовувати їх відповідно до освітніх програм;

РН12 Здійснювати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітнього процесу закладу дошкільної освіти на засадах етики професійного спілкування та оцінювати результативність педагогічної взаємодії;

РН14 Формувати компетентності у просторі освітніх напрямів роботи закладу дошкільної освіти через організацію самостійної творчої діяльності (ігрової, художньо-естетичної) дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку;

РН17 Формувати національно-патріотичні почуття у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, а також ціннісне ставлення до культурних надбань українського народу, повагу до представників різних національностей і культур

Зміст дисципліни:

Змістовний модуль 1. Українські землі від давніх часів до початку XX ст..

Тема 1. Витоки людського суспільства та державотворчих традицій на українських землях

Проблема періодизації історії України. «Звичайна схема «руської» історії і справа раціонального укладу історії східного слов'янства» М. Грушевського. Заселення українських земель в період кам'яної доби. «Неолітична революція». Територія України в період мідно-кам'яного та бронзового віків. Трипільська культура: генеза, поширення та здобутки. Скотарські племена у степовій частині України. Розвиток державотворчої традиції на території України: киммерійці, скіфи, сармати. Античні міста-держави Північного Причорномор'я. Етногенез слов'ян. Писемні та археологічні джерела про суспільно-політичний розвиток східних слов'ян у VI – VIII ст. Господарство та вірування східних слов'ян. Антський племінний союз. Боротьба з готами, гунами і аварами.

Тема 2. Княжа доба в історії України

Утворення Руської держави. Теорії походження Київської Русі. Внутрішні і зовнішні чинники формування Київської Русі. Становлення та територіальне зростання держави Рюриковичів у IX – X ст.: правління Олега, Ігоря, Ольги та Святослава. Князь Володимир Великий. Хрещення Русі. Київська Русь за Ярослава Мудрого. «Руська Правда». Імперія Рюриковичів у другій половині XI – початку XIII ст.: міжусобна боротьба та послаблення центру. Володимир Мономах. Мстислав Великий. Причини та наслідки розпаду Давньоруської держави Рюриковичів. Культура Київської Русі.

Галицька і Волинська землі в XII – першій половині XIV ст. Правління династії галицьких Ростиславичів Ярослав Осмомисл. Утворення Галицько-Волинського князівства. Правління Романа Мстиславича. Галицько-Волинська держава після смерті князя Романа: причини політичної нестабільності, іноземне втручання. Внутрішня і зовнішня політика Данила Романовича. Галицько-Волинське королівство. Галицька і Волинська землі в XIII – першій половині XIV ст.

Княжа доба в історії України: значення у процесі формування української державності.

Тема 4. Українські землі під владою Литви та Польщі (XIV – перша половина XVII ст.)

Завоювання Галицько-Волинського князівства Польщею в першій половині XIV століття. Включення українських земель до складу Литовської держави. Кревська та Городельська унії. Ліквідація удільних князівств. Люблінська унія та її наслідки для України. Магдебурзьке право. Литовські статuti. Православні братства в Україні. Берестейська церковна унія: передумови та наслідки. Культурно-релігійні рухи кінця XVI – першої половини XVII ст. Петро Могила. Роль церкви у збереженні самобутності українського народу.

Причини та джерела появи козацтва. Дмитро Вишневецький. Устрій та військово-політична організація Запорізької Січі. Реєстрове козацьке військо. Повстання під проводом К.Косинського і С. Наливайка. Боротьба козацтва з турками і татарами. Гетьман П. Сагайдачний. Утвердження козацької автономії. Козацькі повстання 1620–1630-х рр. Причини поразки та наслідки повстань.

Тема 4. Українська національна революція середини XVII ст. Українські землі в добу Руїни та Гетьманщини

Передумови та причини національної революції. Богдан Хмельницький. Перші перемоги. Зборівська битва та підписання мирного договору. Формування державних інституцій і активізація зовнішньополітичної діяльності уряду Б. Хмельницького. Зміни у соціально-економічному становищі населення України. Битва під Берестечком і Білоцерківський мир. Битви під Батогом і Жванцем. Переяславська рада. Березневі статті Б. Хмельницького 1654 р. Вхідження України під протекторат Московії. Завершальний етап Визвольної війни. Воєнні дії 1654–1657 рр. Оцінка особи Богдана Хмельницького в науковій літературі.

Становище Гетьманщини після смерті Б. Хмельницького. Основні напрями внутрішньої та зовнішньої політики Івана Виговського. Гадяцька унія. Битва під Конотопом. Гетьманування Юрія Хмельницького. Поглиблення руйнівних процесів в українській державі.

Соціально-економічний розвиток України в другій половині XVII–XVIII ст. Політичне життя в Україні в другій половині XVII ст. Поділ України на Лівобережну та Правобережну. Спроби об'єднання українських земель. Петро Дорошенко. Іван Самойлович.

Гетьманство Івана Мазепи. Полтавська битва. Ліквідація Запорізької Січі. Конституція П. Орлика 1710 р. Обмеження української автономії в першій половині XVIII ст. (І. Скоропадський, П. Полуботок, Д. Апостол). Діяльність Малоросійської колегії. Правління гетьманського уряду (1735–1750). Гетьман Кирило Розумовський. Ліквідація гетьманату Катериною II, Запорізької Січі 1775 р. і скасування козацької автономії. Історичне значення існування Української гетьманської держави другої половини XVII–XVIII ст.

Становище українських земель під владою Речі Посполитої в кінці XVII–XVIII ст. Визвольні повстання 1702–1704 рр. Семен Палій. Гайдамацькі рухи 1730–1760-х рр. Коліївщина. Рух опришків. Олекса Довбуш. Занепад та поділи Речі Посполитої. Нове політичне розчленування України Російською та Австрійською імперіями.

Тема 5. Українські землі у складі Російської та Австрійської / Австро-Угорської імперій наприкінці XVIII – на початку XX ст.

Інкорпорація українських земель до складу Російської та Австрійської імперій наприкінці XVIII ст. Початок українського національного відродження. Суспільно-політичні та національні рухи на українських землях в складі Російської та Австрійської імперій в першій половині XIX ст. Кирило-Мефодіївське товариство. Т. Шевченко. «Руська трійця». «Весна народів». Головна Руська Рада. Економічне життя.

Модернізація в Російській імперії в другій половині XIX ст. та її вплив на українські землі. Буржуазні реформи 60–70-х рр. XIX ст. та їх здійснення в Україні. Культурно-просвітницький етап національного руху. Українофіли. В. Антонович. Громадівський рух. Валуєвський циркуляр. Емський указ. Криза громадівського руху. Михайло Драгоманов. Революційно-демократичний рух.

Становище західноукраїнських земель у другій половині XIX ст. Політична та культурницькі рухи у другій половині XIX. Громади. Народники. Братерство тарасівців. «Москвофіли» та «народовці». Іван Франко. Створення перших українських політичних партій. Наддніпрянщина в роки російської революції 1905-1907 рр. та столипінської аграрної реформи. Західноукраїнські землі на початку XX ст..

Українська культура у XIX ст. – на початку XX ст.

Змістовний модуль 2. Україна у ХХ – на початку ХХІ ст.

Незалежна Україна

Тема 6. Українська національно-демократична революція 1917 – 1921 рр.: основні віхи та особливості

Україна в роки Першої світової війни. Лютнева революція в Росії та її вплив на Україну. Утворення Української Центральної Ради (УЦР). Михайло Грушевський. Перший Універсал ЦР. Другий Універсал УЦР. Більшовицький переворот 1917 р. у Петрограді і Україна. Третій Універсал УЦР. Проголошення УНР. Брест-Литовська мирна конференція та підписання мирного договору з УЦР. Збройна боротьба проти УЦР. Бій під Крутами. Проголошення Четвертим Універсалом УЦР незалежності УНР. Історичне значення діяльності УЦР.

Встановлення влади гетьмана Павла Скоропадського. Внутрішня та зовнішня політика уряду П. Скоропадського. Причини падіння та історичне значення Української Держави П. Скоропадського. Українська Народна Республіка за часів Директорії (грудень 1918 – грудень 1920 рр.). Симон Петлюра. Західноукраїнська Народна Республіка (ЗУНР). Злука УНР і ЗУНР. Польсько-українська війна. Дипломатична діяльність ЗУНР. Причини поразки ЗУНР.

Діяльність першого радянського уряду України. Більшовицька агресія проти УНР. Політика «воєнного комунізму» в Україні. Наступ білогвардійців на Україні літом 1919 р. Завершальний етап українських визвольних змагань. польсько-більшовицька війна 1920 р., Зимові походи Армії УНР. Ризький мир. Причини поразки української революції. Історичне значення.

Тема 7. Українські землі у міжвоєнний період

Адміністративно-територіальний поділ українських земель. Утворення СРСР та входження до нього УСРР. Нова економічна політика і особливості її впровадження в Україні. Голодомор 1921–1923 рр. Юридичне оформлення Союзу РСР. Статус УСРР у складі Радянського Союзу. Політика коренізації в УСРР. Перехід до форсованої індустріалізації та командної економіки. Прискорена колективізація в Україні. Голодомор 1932–1933 рр. – геноцид українського народу, його причини та наслідки. Конституція УСРР 1937 р. Судові процеси над українською інтелігенцією. «Шахтинська справа», «Спілка

визволення України». Масові репресії та їх жертви. Згорання українізації в кінці 1930-х рр.

Становище Західної України в 1920–1940 рр. Діяльність політичних партій та рухів. Українська Військова Організація (УВО). Євген Коновалець. Українське національно-демократичне об'єднання (УНДО). «Пацифікація». Організація Українських Націоналістів (ОУН). Степан Бандера. Ідеологія інтегрального націоналізму. Дмитро Донцов.

Українські землі під владою Румунії та Чехословаччини. Особливості політичної боротьби в Закарпатті. Надання автономії Карпатської України. Проголошення незалежності Карпатської України. Августин Волошин.

Тема 8. Україна в роки Другої світової війни. Радянська Україна

Радянсько-німецький пакт про ненапад 23 серпня 1939 р. Радянізація західноукраїнських земель у 1939–1941 рр. та її особливості. Радянсько-німецька війна 1941–1945 рр. Німецький окупаційний режим. Трагедія Бабиного Яру. Рух Опору на українських землях. «Акт проголошення відновлення української держави» 30 червня 1941 р. ОУНівське підпілля 1941–1942 рр. Створення Української повстанської армії (УПА). Примусове виселення з Криму в східні райони СРСР татар, греків, вірмен. Завершення визволення України. Возз'єднання Закарпаття з УРСР. Втрати України в роки війни.

Підвищення міжнародного статусу України. УРСР – співзасновниця Організації Об'єднаних Націй. Післявоєнна відбудова. Голод 1946–1947 рр. Повоєнний сталінський режим в Україні: характерні риси та особливості. Завершення радянізації західноукраїнських земель. Львівський собор 1946 р. та ліквідація Української греко-католицької церкви. Операція «Вісла». Боротьба радянської влади з підпільним партизанським рухом ОУН–УПА.

Хрущовська «відлига». Адміністративно-територіальні зміни. Вхідження Кримської області до складу України. Дисидентський рух. Україна в умовах зростання кризи радянської тоталітарної системи (друга половина 1960 – середина 1980-х рр. Опозиційний рух наприкінці 1970-х – на початку 1980-х рр. Утворення Української Гельсінської спілки (УГС). Україна на етапі розпаду СРСР та на шляху до державного суверенітету (1985–1990). «Декларація про державний суверенітет УРСР» (1990). Наростання кризових явищ в економіці. Шахтарські страйки. Політична, економічна та соціальна криза на початку

1990-х рр. Державний комітет з надзвичайного стану та спроба державного перевороту в СРСР. Акт проголошення незалежності України 24 серпня 1991 р. Референдум 1 грудня 1991 р.

Тема 9. Україна в роки незалежності

Соціально-економічний та політичний розвиток України в роки незалежності (1991–2013). Особливості організації державної влади. Конституція України 1996 р.

Процес національного відродження. «Помаранчева революція». Політична конфронтація після парламентських виборів 2006 р. Політична криза в Україні у 2013–2014 рр. «Революція гідності». Євроінтеграційна політика в Україні.

Міжнародне становище України в сучасному світі.

Релігійне життя та культурне життя в Україні.

Модульна контрольна робота 2

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин							
	Денна форма навч.				Заочна форма навч.			
	Усього	Лекції	Практичні (семін.) заняття	СРС	Усього	Лекції	Практичні (семін.) заняття	СРС
I семестр								
Тема 1. Витоки людського суспільства та державотворчих традицій на українських землях.	6	2	2	2	6	2		4
Тема 2. Княжа доба в історії України	8	2	2	4	6	2		4
Тема 3. Українські землі під владою Литви та Польщі (XIV – перша половина XVII ст.)	6	2	2	2	6	2		4
Тема 4. Українська національна революція середини XVII ст. Українські землі в добу Руїни та Гетьманщини	6	2	2	2	8	2	2	4
Тема 5. Українські землі у складі Російської та Австрійської / Австро-Угорської імперій наприкінці XVIII – на початку XX ст.	5	2	1	2	7	2	1	4
<i>Модульна контрольна робота 1</i>	1		1		1		1	
Змістовний модуль 2. Нова історія України								
Тема 6. Українська національно-демократична революція 1917 – 1921 рр.: основні віхи та особливості	6	2	2	2	6	2		4
Тема 7. Українські землі у міжвоєнний період	8	2	2	4	8	2	2	4
Тема 8. Україна в роки Другої світової війни. Радянська Україна	6	2	2	2	4			4
Тема 9. Україна в роки незалежності	7	2	1	4	7	2	1	4
<i>Модульна контрольна робота 2</i>	1		1		1		1	
Разом за I семестр	60	18	18	24	60	16	8	36

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Зміст лекційного курсу для студентів денної форми навчання
I семестр

№ з/п	Перелік тем лекцій	Кількість годин
1	Витоки людського суспільства та державотворчих традицій на українських землях.	2
2	Княжа доба в історії України	2
3	Українські землі під владою Литви та Польщі (XIV – перша половина XVII ст.)	2
4	Українська національна революція середини XVII ст. Українські землі в добу Руїни та Гетьманщини	2
5	Українські землі у складі Російської та Австрійської / Австро-Угорської імперій наприкінці XVIII – на початку XX ст.	2
6	Українська національно-демократична революція 1917 – 1921 рр.: основні віхи та особливості	2
7	Українські землі у міжвоєнний період	2
8	Україна в роки Другої світової війни. Радянська Україна	2
9	Україна в роки незалежності	2
	Разом за I семестр	18

Зміст лекційного курсу для студентів заочної форми навчання
I семестр

№ з/п	Перелік тем лекцій	Кількість годин
1	Витоки людського суспільства та державотворчих традицій на українських землях.	2
2	Княжа доба в історії України	2
3	Українські землі під владою Литви та Польщі (XIV – перша половина XVII ст.)	2
4	Українська національна революція середини XVII ст. Українські землі в добу Руїни та Гетьманщини	2
5	Українські землі у складі Російської та Австрійської / Австро-Угорської імперій наприкінці XVIII – на початку XX ст.	2
6	Українська національно-демократична революція 1917 – 1921 рр.: основні віхи та особливості	2
7	Українські землі у міжвоєнний період	2
8	Україна в роки незалежності	2
	Разом за I семестр	16

**Перелік практичних (семінарських) занять
для студентів денної форми навчання
I семестр**

№ з/п	Тема практичного (лабораторного, семінарського) заняття	Кількість годин
1	Початки державотворчих традицій на території України	2
2	Галицько-Волинська держава	2
3	Українське козацтво у XV– середині XVII ст.	2
4	Політична боротьба в Україна та руїна суверенної державності. Гетьманщина (друга половина XVII – перша третина XVIII ст.)	2
5	Національне відродження на українських землях у XIX ст..	1
6	<i>Модульна контрольна робота 1</i>	1
7	Українська національно-демократична революція 1917–1921 рр.	2
8	Західноукраїнські землі у 1919–1939 рр.	2
9	УРСР у 1945–1985 рр.	2
10	Незалежна Україна у сучасному світі	1
11	<i>Модульна контрольна робота 2</i>	1
	Разом за I семестр	18

**Перелік практичних (лабораторних, семінарських) занять
для студентів заочної форми навчання
I семестр**

№ з/п	Тема практичного (лабораторного, семінарського) заняття	Кількість годин
1	Політична боротьба в Україна та руїна суверенної державності. Гетьманщина (друга половина XVII – перша третина XVIII ст.)	2
2	Національне відродження на українських землях у XIX ст..	1
3	<i>Модульна контрольна робота 1</i>	1
4	Західноукраїнські землі у 1919–1939 рр.	2
5	Незалежна Україна у сучасному світі	1
6	<i>Модульна контрольна робота 2</i>	1
	Разом за I семестр	8

**Самостійна робота
для студентів денної форми навчання
I семестр**

Номер тижня	Тема самостійної роботи	Кількість годин
1	Формування державотворчих традицій: кіммерійці, скіфи, сармати. Античні міста Північного Причорномор'я	2

2	Київська Русь у період політичної роздробленості. Монголо-татарська навала	4
3	Збройна боротьба українського народу проти іноземного поневолення (друга половина XVI – середина XVII ст.). Культура України середини XIV – першої половини XVII ст..	2
4	Соціально-економічний та політичний розвиток України в другій половині XVII–XVIII ст.	2
5	Українська культура у XIX ст. – на початку XX ст.	2
6	Україна в роки Першої світової війни. Українські січові стрільці	2
7	Західноукраїнські землі у міжвоєнний період. Проголошення Карпатської України	4
8	Україна в роки хрущовської відлиги та роки кризи радянської системи (1953-1991)	2
9	Революція Гідності. Євроінтеграційні процеси в сучасній Україні.	4
Разом за I семестр		24

**Самостійна робота
для студентів заочної форми навчання
I семестр**

Номер тижня	Тема самостійної роботи	Кількість годин
1.	Витоки людського суспільства та державотворчих традицій на українських землях	4
2.	Київська Русь у період політичної роздробленості. Монголо-татарська навала	4
3.	Українські землі під владою Литви та Польщі (XIV – перша половина XVII ст.)	4
4.	Українська національна революція середини XVII ст. Українські землі в добу Руїни та Гетьманщини	4
5.	Українські землі у складі Російської та Австрійської / Австро-Угорської імперій наприкінці XVIII – на початку XX ст.	4
6.	Україна в роки Першої світової війни. Українська національно-демократична революція 1917–1921 рр.	4
7.	Західноукраїнські землі у міжвоєнний період. Проголошення Карпатської України	4
8.	Україна в роки Другої світової війни. Радянська Україна	4
9.	Революція Гідності. Євроінтеграційні процеси в сучасній Україні.	4
Разом за I семестр		36

4. ПИТАННЯ, ЯКІ ВИНЕСЕНО НА ІСПИТ З ДИСЦИПЛІНИ

1. Населення українських земель у кам'яний вік. «Неолітична революція»
2. Територія України в період мідно-кам'яного та бронзового віків. Трипільська культура.
3. Розвиток державотворчої традиції на території України: киммерійці, скіфи, сармати.
4. Античні міста-держави Північного Причорномор'я.
5. Утворення Давньоруської держави. Теорії походження Київської Русі.
6. Становлення та територіальне зростання держави Рюриковичів у IX –X ст.: правління Олега, Ігоря, Ольги та Святослава.
7. Князювання Володимира Великого: внутрішня та зовнішня політика
8. Давньоруська держава Ярослава Мудрого
9. Причини та наслідки розпаду Київської держави Рюриковичів.
10. Утворення Галицько-Волинського князівства. Правління Романа Мстиславича.
11. Внутрішня і зовнішня політика Данила Романовича.
12. Боротьба між сусідніми державами за українські землі (середина XIV – початок XV ст.)
13. Люблінська унія та її наслідки для України
14. Брестська церковна унія: причини укладення, наслідки
15. Причини та джерела появи козацтва. Дмитро Вишневецький.
16. Устрій та військово-політична організація Запорізької Січі.
17. Українська культура у XIV – першій половині XVII ст.
18. Передумови та причини національної революції. Богдан Хмельницький.
19. Українська державність часів Б. Хмельницького.
20. Переяславська рада. Березневі статті Б. Хмельницького 1654 р.
21. Гетьманство І. Виговського. Гадяцький трактат.
22. Доба Руїни в історії України
23. Гетьманство Івана Мазепи.
24. Гетьманщина в другій половині XVIII ст.
25. Інкорпорація українських земель до складу Російської та Австрійської імперій наприкінці XVIII ст. Початок українського національного відродження.
26. Кирило-Мефодіївське товариство. Т. Шевченко.
27. Український національний рух в Австрійській імперії в першій половині XIX ст. «Руська трійця».

- 28.Український суспільно-політичний рух в Австро-Угорській імперії в другій половині XIX ст.: утворення перших політичних партій та їх програмні вимоги.
- 29.Суспільно-політичні та національні рухи на українських землях Російської імперії в другій половині XIX ст. та їх програмні вимоги.
- 30.Українська культура у XIX ст. – на початку XX ст.
- 31.Україна в роки Першої світової війни. Українські січові стрільці.
- 32.Універсали Української Центральної Ради (УЦР) від автономії до незалежності.
- 33.Розбудова Української держави гетьманом Павлом Скоропадським.
- 34.Українська Народна Республіка за часів Директорії. Симон Петлюра.
- 35.Державне будівництво в Західноукраїнській Народній республіці.
- 36.Причини поразки українських національно-визвольних змагань 1917–1921 рр. Історичне значення.
- 37.Особливості радянського політичного та соціально-економічного режиму в Україні на початку 1920-х років. НЕП. Політика коренізації в УСРР.
- 38.Особливості проведення колективізації в Україні. Голодомор 1932-1933 рр.
- 39.Політичні репресії в Україні у 1920-х -1930-х рр. та їх наслідки.
- 40.Основні підсумки радянської модернізації України у 1920-х -1930-х роках.
- 41.Західноукраїнські землі у міжвоєнний період: політичне та соціальне становище.
- 42.Рух Опору на українських землях у роки Другої світової війни.
- 43.Повоєнний сталінський режим в Україні.
- 44.«Хрущовська відлига» в Україні.
- 45.Дисидентський та опозиційний рух в Україні у 1950-1970-хх рр.
- 46.Україна в часи кризи радянської системи (1964-1985).
- 47.Україна на етапі здобуття незалежності (1985-1991).
- 48.Помаранчева революція. Політична конфронтація після парламентських виборів 2006 р.
- 49.Політична криза в Україні у 2013–2014 рр. Революція Гідності.
- 50.Євроінтеграційні процеси в сучасній Україні.

III питання

1. Назвіть українського археолога, який відкрив трипільську культуру?
2. Вкажіть дату хрещення Русі
3. Вкажіть дату і назву документу першої згадки терміну «Україна»?
4. Назвіть княгиню Київської Русі

5. Назвіть першого слов'янського митрополита Київської Русі
6. Вкажіть дату Любецького з'їзду князів
7. Назвіть київського князя, що правив у 1113-1125 рр.
8. Вкажіть дату заснування Львова
9. Назвіть найвідомішого першого провідника запорізького козацтва
10. Назвіть відомого мецената та засновника Острозької академії
11. Вкажіть роки гетьманування Б. Хмельницького
12. Вкажіть дату підписання Зборівського мирного договору
13. Вкажіть дату битви під Берестечком
14. Назвіть автора першої Української Конституції?
15. Назвіть дату Конотопської битви
16. Вкажіть дату приєднання Галичини до складу Австрійської імперії
17. Назвіть останнього кошового отамана Запорізької Січі?
18. Вкажіть дату заснування галицької «Просвіти»
19. Назвіть першого голову галицької «Просвіти»?
20. Вкажіть роки існування Кирило-Мефодіївського товариства.
21. Назвіть провідних членів Кирило-Мефодіївського товариства
22. Вкажіть дату виходу «Кобзаря».
23. Вкажіть роки життя Т. Шевченка
24. Вкажіть дату ліквідації кріпосного право Галичині
25. Назвіть діячів «Руської трійці»
26. Вкажіть дату видання Валуєвського циркуляру
27. Назвіть автора брошури «Самостійна Україна»
28. Хто був головою Центральної Ради?
29. Хто був першим головою українського уряду Центральної Ради?
30. Хто очолив Українську гетьманську державу 29 квітня 1918 р.?
31. Назвіть першого президента Української Академії Наук
32. Назвіть керівника збройного повстання українців у Львові у ніч з 31.10 на 01.11 1918р.
33. Вкажіть дату утворення ЗУНР
34. Назвіть першого голову Державного секретаріату ЗУНР?
35. Вкажіть дату битви під Крутами
36. Вкажіть роки голодоморів в Україні
37. Назвіть кадровий кістяк «українізації», так званих національних комуністів

38. Назвіть першого голову Організації Українських Націоналістів
39. Назвіть президента Карпатської України
40. Назвіть хронологічні рамки II світової війни
41. Назвіть митрополита УГКЦ в роки Другої світової війни
42. Вкажіть роки життя Андрея Шептицького
43. Назвіть очільника ОУН-революційної
44. Назвіть очільника української держави, проголошеної 30.06.1941 р. у Львові
45. Вкажіть дату створення Української Повстанської Армії
46. Назвіть діяча УПА, який у 1951 р. загинув від рук НКВД в Білогорщі
47. Вкажіть дату вступу України в ООН
48. Вкажіть дату катастрофи на Чорнобильській АЕС
49. Вкажіть дату прийняття Декларації “Про державний суверенітет України”
Верховною Радою УРСР
50. Вкажіть дату прийняття нині діюча Конституція України?
51. Поясніть поняття: *автономія*
52. Поясніть поняття: *віче*
53. Поясніть поняття: *геноцид*
54. Поясніть поняття: *декларація*
55. Поясніть поняття: *діаспора*
56. Поясніть поняття: *демократія*
57. Поясніть поняття: *депортація*
58. Поясніть поняття: *дисидентство*
59. Поясніть поняття: *еміграція*
60. Поясніть поняття: *імпічмент*
61. Поясніть поняття: *інкорпорація*
62. Поясніть поняття: *інавгурація*
63. Поясніть поняття: *колабораціонізм*
64. Поясніть поняття: *консенсус*
65. Поясніть поняття: *омбудсмен*
66. Поясніть поняття: *окупація*
67. Поясніть поняття: *остарбайтер*
68. Поясніть поняття: *плюралізм*
69. Поясніть поняття: *реабілітація*
70. Поясніть поняття: *референдум*

71. Поясніть поняття: *суверенітет*
72. Поясніть поняття: *шовінізм*
73. Поясніть поняття: *цензура*
74. Поясніть поняття: *універсал*
75. Поясніть поняття: *унія*

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- застосування інтерактивних методів навчання;
- проведення лекційних та семінарських занять;
- впровадження комп'ютерної технології навчання;
- проведення занять в музеях м. Львова.

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

- поточний контроль знань студентів;
- поточний контроль самостійної роботи студентів;
- самостійна підготовка до практичних занять;
- виступи та доповнення на семінарських заняттях;
- участь у дискусіях;
- тестовий контроль;
- бальна система оцінювання самостійної роботи, індивідуальних завдань, творчо-пошукової роботи, рефератів, доповідей;
- оцінювання та аналіз модульних контрольних робіт;
- іспит.

7. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ:

1) для студентів денної форми навчання

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів при оцінюванні знань за поточну успішність становить 50 балів, на екзамен – 50 балів.

Результат роботи студента протягом семестру (50 балів) складається з наступних компонентів:

- результатів роботи на *семінарському занятті* (5 балів). Підсумкова кількість балів за роботу на семінарському занятті визначається як сума балів, отриманих за усні чи письмові відповіді студента (5 балів x 6 = 30 балів);

- *двох модульних контрольних робіт* (10 балів x 2 = 20 балів), що проводиться за результатами вивчення частини навчального курсу (змістового модуля 1 та змістового модуля 2).

Оцінювання самостійної роботи студента здійснюється під час проведення семінарських занять і внесено в суму балів.

Екзамен (50 балів), що підсумовує знання основних фактів і теоретичних положень курсу, студент складає під час екзаменаційної сесії **в усній формі**.

Екзаменаційний білет складається з двох завдань, які вимагають розгорнутої теоретичної відповіді (20 балів x 2 = 40 балів), і третього комбінованого завдання, яке включає в себе: назвати дату історичної події (2 бали), прізвище та ім'я історичної особи (2 бали) та пояснення поняття (6 балів).

Поточне тестування та самостійна робота								Сума	
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					
Т 1-2	Т 3	Т 4-5	МКР 1	Т 6	Т 7	Т 8-9	МКР 2	Підсумковий тест (екзамен)	
5	5	5	10	5	5	5	10	50	100

2) для студентів заочної форми навчання

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів при оцінюванні знань за поточну успішність становить 50 балів, на екзамен – 50 балів.

Результат роботи студента протягом семестру (50 балів) складається з наступних компонентів:

- результатів роботи на *семінарському занятті* (5 балів). Підсумкова кількість балів за роботу на семінарському занятті визначається як сума балів, отриманих за усні чи письмові відповіді студента (5 балів x 4 = 20 балів);

- *двох модульних контрольних робіт* (15 балів x 2 = 30 балів), що проводяться за результатами вивчення частини навчального курсу: змістового модуля 1 та змістового модуля 2

Оцінювання самостійної роботи студента здійснюється під час проведення семінарських занять і внесено в суму балів.

Екзамен (50 балів), що підсумовує знання основних фактів і теоретичних положень курсу, студент складає під час екзаменаційної сесії **в усній формі**.

Екзаменаційний білет складається з двох завдань, які вимагають розгорнутої теоретичної відповіді (20 балів x 2 = 40 балів), і третього комбінованого завдання, яке включає в себе: назвати дату історичної події (2 бали), прізвище та ім'я історичної особи (2 бали) та пояснення поняття (6 балів).

Відповідно до навчального плану здобувачі заочної форми навчання виконують домашню контрольну роботу.

ДКР складається з варіантів, кожен з яких містить по 4 завдання. Три завдання вимагають розгорнутої письмової відповіді (30 балів x 3 = 90 балів). Четверте завдання кожного варіанту ДКР полягає у розкритті наукового поняття (10 балів). Оцінювання домашньої контрольної роботи здійснюється за 100-бальною шкалою.

Очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями і характеризуватимуться самостійністю суджень та вмінням робити власні висновки. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для незарахування викладачем, незалежно від масштабу плагіату, обману.

Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем, виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студент заохочується до використання також й іншої літератури, якої немає серед рекомендованих.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Поточне тестування та самостійна робота						Сума	
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				
Т 4	Т 5	Модульна контрольна робота 1	Т 7	Т 9	Модульна контрольна робота 2	Підсумковий тест (екзамен)	
5	5	15	5	5	15	50	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		
		Екзамен, диференційований залік		Залік
A	90-100	5	відмінно	зараховано
B	81-89	4	дуже добре	
C	71-80		добре	
D	61-70	3	задовільно	
E	51-60		достатньо	
FX	21-50	2	незадовільно	не зараховано
F	0-20	2	незадовільно	не зараховано

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Робоча навчальна програма дисципліни.
2. Навчальні, наочні посібники, технічні засоби навчання.
3. Конспекти лекцій з історії України.
4. Комплекс завдань для модульних контрольних робіт.
5. Інструктивно-методичні матеріали до семінарських занять.
6. Завдання для іспиту.
7. Методичні рекомендації та розробки викладача.
8. Методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студентів.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Бойко О.Д. Історія України: навч. посіб. 8-е вид, перероб., доповн. Київ : Академвидав, 2021. 640 с.
2. Власов В. С., Кульчицький С.В. Історія України: комплексне видання. Київ : Літера ЛТД, 2018. 368 с.

3. Дорошко М. Історія України: курс лекцій. Київ : Самміт-Книга, 2021. 472 с.

4. Історія цивілізації. Україна. Том 1: Від киммерійців до Русі (X ст. до н.е. – IX ст.) / упоряд. М. Ю. Відейко. Харків : Фоліо, 2020. 586 с.

Допоміжна:

1. В'ятрович В. М. Історія з грифом «Секретно» : архіви КГБ розповідають. / Центр дослідж. визвол. руху. Львів : Часопис, 2012. 236 с.

2. Грушевський М. Звичайна схема «руської» історії і справа раціонального укладу історії східного слов'янства. *Вивід прав України*. Львів : МП «Слово», 1991. С. 7–13.

3. Грицак Я. Подолати минуле. Глобальна історія України. Київ : Портал, 2021. 432 с.

4. Довідник з історії України. А–Я / за заг. ред. І. Підкови, Р. Шуста; Ін-т істор. досліджень ЛНУ ім. І. Франка. 2-ге, доопрац. і доп. Київ : Генеза, 2001. 903с.

5. Залізник Л. Стародавня історія України: монографія. 2-е вид., доп. Київ : Темпора, 2019. 640 с.

6. Кіпіані В. Країна жіночого роду. Київ : Vivat, 2021. 340 с.

7. Кіпіані В. Справа Василя Стуса. Збірка документів з архіву колишнього КДБ УРСР. Київ : Vivat, 2019. 688 с.

8. Лазарович М. В. Історія України : навч. посіб. 3-тє, стереотип. Київ : Знання, 2013. 685 с.

9. Лановик Б.Д. Історія України: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : Знання-прес, 2008. 733 с

10. Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності / перекл.. Р. Клочко. Харків : Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2016. 496 с.

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Акт проголошення незалежності України. URL: zakon.rada.gov.ua/go/1427-12

2. Бойко О. Д. Історія України [Електронний ресурс] : посіб. 2-ге вид., доп. Київ : Академвидав, 2003. *Історія України* : Електронна бібліотека з історії України та всесвітньої історії. – URL : <https://history.vn.ua/book/boyko.html>

3. Земерова Т. Ю., Скирда І. М. Історія України. Харків : Весна, 2013. URL : <https://history.vn.ua/book/practice/index.html>
4. Історія України: комплексне видання для підготовки. URL : <https://history.vn.ua/zno/vlasov-zno-2012/56.html>
5. Кормич Л. І. Історія України від найдавніших часів і до 21 століття : навч. посіб. Харків : Одиссей, 2001. URL : <https://histua.com/knigi/istoriya-ukraini-vid-najdavnishih-chasiv>
6. Світлична В. В. Історія України. URL : <https://westudents.com.ua/glavy/30227-storichniy-rozvitok-kivsko-rus.html>
7. Книги. Історія України . URL : <https://histua.com/knigi>
8. Спадщина предків: Культурно-історичний портал. URL : <http://spadok.org.ua/prahistoriya/bloghistory.franko.lviv.ua/>
9. litopys.org.ua/hrushrus/iur.htm
10. pidruchniki.ws/istoriya україни лазарович
11. pidruchniki.ws/istoriya/
12. sicheslavschina.blogspot.com/2012/05/blog-post_9997.html
13. <http://history.org.ua> (сайт «Українського історичного журналу»).